

Macluumaadka *Candida auris* ee loogu talagalay Degenayaasha iyo Xubnaha Qoyska

Candida auris (*C. auris*) waa nooc ka mid ah fangaska kaas oo u keeni kara xanuun halis ah bukaannada isbitaallada la dhigay. Bukaan-jiifyada lagu qaabiya oona ku jiray muddo dheer daryeelka goobaha caafimaadka, gaar ahaan goobaha daryeel-kaaafimaadeedka sare oo ay ku jiraan isbitaallada daryeelka ba'an ee muddada-dheer (long-term acute care hospital, LTACH) iyo qeybaha ACH-ka ee ay xaaladoodu xalisti sare leedahay (tusaale, qeybaha daryeelka degdeggah ah (intensive care units, ICU)) ayaa halista ugu sareysay ugu jira *C. auris* iyo gumeysiga noolaha kale ee u adkaysta dawada badan (multidrug-resistant organism, MDRO) iyo caabuqa. Waa kuwan waxaa ku qoran waxa aad u baahan tahay inaad ogaato haddii adiga ama xubin qoyska ka mid ah aad qabto ama uu qabo caabuqa *C. auris*.

Su'aalaha Inta Badan Laisweeydiyo

Waa maxay calaamadaha caabuqa *C. auris*?

- Calaamadaha lagama yaabo in la GARTO, sababtoo ah deganayaasha qaba caabuqa *C. auris* ayaa badanaaba ku xanuunsan isbitaalka oo qaba cudur kale oo halis ah.
- Calaamadaha caabuqa *C. auris* waxay ku xidhan yihiin qaybta jidhka ee uu saameeyey. *C. auris* wuxuu sababi karaa noocyoo badan oo caabuq ah, sida caabuqa asiiba qulqulka dhiiga, caabuqa ka dhasha goobta dhaawaca ah, iyo caabuqa dhegta.

Yeey u badan inuu ku dhaco caabuqa *C. auris*?

- *C. auris* badanaa waxa uu saameeyaa deganayaasha kuwaas oo horey u qabay dhibaatooyin caafimaad oo badan.
- Badanaaba waxay saamaysaa dadka sida joogtada ah u joogi jiray isbitaalka ama ku nool guryaha dadka waayeelka lagu xanaaneeyo.
- *C. auris* waxa uu aad ugu dhowyahay inuu saameeyo deganayaasha nidaamka difaaca jirkoodu uu dacifiyyat xaalado ay ka mid yihiin kansarka dhiigga ama sokorowga, qaata antibiyootik fara badan, ama ay u sugnaatay aaladaha sida tuubooyinka jidhkooda gala (tusaale, tuubooyinka neefsashada, tuubooyinka quudinta, kateetarka ku jira dhiigga xididka, ama kateetarka kaadiheyta).

Miyaal la daweyn karaa caabuqyada *C. auris*?

- Inta badan caabuqyada *C. auris* waxaa lagu daaweyyaa heerka daawooyinka fangaska ee loo yaqaan echinocandins.
- Qaar ka mid ah caabuqyada *C. auris* ayaa ahaa kuwo u adkeysta dhammaan saddexda qaybood ee ugu muhiimsan daawooyinka fangas-ka, taas oo ka dhigaysa inay adagtahay in la daweyo. Xaaladdan oo kale, dawooyin badan oo ah lidka fangaska oo leh qyaaso/kuuro sarreya ayaa laga yaabaa in loo baahdo si loo daweyeo caabuqa.

Deganaha guriga kalkaalinta ee qaba *C. auris* ma ka qaybqaadan karaa waxqabadyada dadka kale, sida cunto meel ku cunida ama kulamada bulshada, haddii ay ku jiraan taxaddarradan gaarka ah?

Guud ahaan, deganayaasha guryaha dadka waayeelka lagu xanaaneeyo ee ku qaba *C. auris* maqaarkooda ama meeblahe kale ee jirka ama la bukooda xanuunka *C. auris* waxay ka bixi karaan qolalkooda si ay uga qayb galaan cunto cunista iyo hawlaha kooxda haddii:

- Waxay si fiican u dhaqi karaan gacmahooda si joogto ah.
- Dhaawacyada waa la faashadeeyaa si looga hortago in wax dareere ah ay soo baxaan oo ay dadka kale qaadsiyyaan.
- Noocyada kale ee dheecaannada sida xaakada ayaa ku jira.
- Shayada ay dadka deggani taabtaan inta badan oo ay la wadaagaan qalabka (tusaale, qalabka daawaynta jireed ama agabka madadaalada) waa in la nadiifiyyaa oo la jeermi-tiraat isticmaalka ka dib.

Muxuu qofka deganaha ah ee qaba cudurka *C. auris* ugu baahan yahay taxadar gaar ah inta lagu jiro daryeelka?

- *C. auris* waxa uu ka faafi karaa qof degane una faafi karaa qof kale marka la joogo goobaha daryeelka caafimaadka, sida isbitaallada iyo guryaha dadka wayeelada lagu xanaaneeyo, xataa hadii *C. auris* uu ku dhaco maqaarka ama goobaha kale ee jidhka oo aanu deganuhu lahayn astaamo.
- Taxaddar gaar ah ayaa yaraynaya fursada loogu faafinayo fangaska deganayaasha kale. Taxadaradan waxaa ka mid noqon kara:
 - Ku meeleynta deganaha hal qol.
 - Ka yagleelida xidhashada dhar-kor ka gashiga shaqaalaha daryeelka caafimaadka ama daryeelayaasha kale iyo galooifyada inta lagu jiro daryeelka deganaha.
 - Ku nadifinta qolka alaabta nadifinta ee kala duwan.
 - In xubnaha qoyska iyo shaqaalaha daryeelka caafimaadku ay si fiican u nadifiyyaan gacmahooda ka dib marka ay boodqaan deganayaasha. Deganaha waxa kale oo lagu dhiirigelin karaa inay gacmahooda dhaqdaan marar badan.

Xubnaha qoysku ma xanuunsan karaan?

- Xubnaha qoyska ee caafimaad qaba waxay u badan tahay inay leeyihiin fursad hoose ee soo gaadhista caabuqa *C. auris*.
- *C. auris* waa inta badan waxa uu khatar ku yahay dadka horayba ugu sii jiranaa dhibaatooyin caafimaad oo badan oo waqtii badan ku qaatay goobaha daryeelka caafimaadka.
- Xubnaha qoyska iyo kuwa kale ee daryeelaya deganayaasha qaba *C. auris* waa inay si fiican u dhaqdaan gacmahooda ka hor iyo ka dib taabashada qofka deganaha ah ama taaban qalabka caafimaadka.
- Gacmo-dhaqashada ayaa si gaar ah muhiim u ah haddii daryeelahe oo guriga ku daryeelayo in ka badan hal qof oo xanuunsan.
- Xaaladaha intooda badan, xubnaha qoyska iyo dadka kale ee xidhiidhka u dhow la leh deganayaasha qaba caabuqa *C. auris* laguma talinayo in laga baaro *C. auris*.